

Nemzetközi Vizgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók (International Board Certified Lactation Consultant - IBCLC) klinikai kompetenciái

Az IBCLC-k (International Board Certified Lactation Consultants®; Nemzetközi Vizgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók) speciális szaktudással, felkészültséggel és klinikai ismeretekkel rendelkeznek a szoptatás és a humán laktáció terén, melyet az IBLCE Vizgabizottság (International Board of Lactation Consultant Examiners®; Nemzetközi Laktációs Szaktanácsadói Vizgabizottság) minősítése igazol.

Az IBCLC-k klinikai kompetenciái dokumentum körülhatárolja azokat a felelősségi köröket / tevékenységeket, amelyek az IBCLC-k tevékenységéhez tartoznak. A klinikai kompetenciákról szóló jelen dokumentum célja, hogy tájékoztassa a társadalmat arról, hogy az IBCLC-k mely területeken tudnak biztonságos, kompetens és bizonyítékokon alapuló ellátást nyújtani. Az IBCLC-k Klinikai kompetenciái dokumentum minden országban és helyzetben alkalmazandó, ahol IBCLC-k tevékenykednek. Hozzáértendő mindehhez az is, hogy az IBCLC-k a tevékenységüket a saját képzettségük és gyakorlatuk határainak, továbbá földrajzi és kulturális meghatározottságuknak megfelelően végzik.

- 1. Az IBCLC köteles fenntartani hivatása magas szakmai színvonalát, és ennek megfelelően:**
 - o szakmailag kifogástalanul végzi tevékenységét az IBCLE által az IBCLC-k számára meghatározott szakmai magatartási kódex, az IBCLC-k tevékenységi szabályzata és a Klinikai kompetenciák című dokumentumok által kijelölt keretek között
 - o a bizonyítékokon alapuló eredményeket – kritikus átgondolást és elemzést követően – integráltan használja tevékenysége során, a munkahelye és munkaköre törvényes keretein belül
 - o folyamatos továbbképzéssel fejleszti tudását és ügyel arra, hogy IBCLC minősítése ne érvényesüljön el
- 2. Az IBCLC köteles védeni, elősegíteni és támogatni a szoptatást, és ennek megfelelően:**
 - o beteg tájékoztató füzeteket ad ki, tanácsadást nyújt, képzési tematikákat fejleszt, multimédia kampányokat szervez, stb. ezáltal változatos módon terjesztve a humán laktációra vonatkozó, bizonyítékokon alapuló információkat a nők, családok, egészségügyi dolgozók és az egész közösség körében
 - o részt vesz globális, nemzeti, illetve helyi szinten mindazon szakpolitikák kifejlesztésében, melyek védik, előmozdítják és támogatják a szoptatást, illetve az anyatejes táplálást bármilyen körülmények között, beleértve a sürgősségi helyzeteket is
 - o minden esetben szót emel a szoptató anyák, gyermekek és családok érdekében, és úgy mutatja be a szoptatást, mint általánosan érvényes táplálási normát

- támogatja a szoptatás terjesztésének gyakorlatát, és nem javasolja azokat a technikákat, amelyek hátrányosan befolyásolják a szoptatás sikerét, ezért:
 - támogatja a Bababarát Kórház Kezdeményezés alapelveinek érvényre jutását
 - körültekintően választja meg a táplálás módját, ha a kiegészítő táplálás nem elkerülhető, olyan stratégiát választva, ami segíti a szoptatás fenntartását és összhangban áll az anya elképzeléseivel
 - támogatja a *WHO Csecsemő és kisgyermek táplálási globális stratégia* c. dokumentum alapelveit

3. Az IBCLC köteles megfelelő, kompetens szolgáltatást nyújtani az anyáknak, családoknak, ezért a laktációt érintő minden részletre kiterjedően végzi el az anya, a gyermek és a táplálás vizsgálatát, ami a következőket foglalja magában:

Anamnézis felvétel és kiértékelés

- az anya és gyermeke ellátásához előzetesen az anya beleegyezését kéri
- felméri az anya szoptatással kapcsolatos céljait
- megfelelő tanácsadási eszközöket és technikákat használ
- tiszteletben tartja az anya faji, nemzetiségi hovatartozását, hitbeli, vallási meggyőződését szexuális irányultságát és korát
- részletes laktációs anamnézist vesz fel
- azonosítja azokat az eseményeket, amelyek a szülés előtt, a terhesség alatt, a vajúdás és a szülés során történtek, és amelyek negatív hatással lehetnek a szoptatás sikerére
- megvizsgálja a mellet, hogy az észlelt változások megfelelő működést, tejelválasztást jeleznek-e
- felméri az anya fizikai, szellemi és pszichés állapotát
- felméri a rendelkezésre álló szociális támogató rendszereit és a várható nehézségeket

A szoptató anya-csecsemő páros segítése

- segíti a folyamatos bőrkontaktus létrejöttét az anya és újszülöttje között
- segíti az anyát és a családot az újszülött éhségjeleinek és más viselkedési jeleinek felismerésében
- felméri a szájjüregi anatómiai viszonyokat, és a normál idegrendszeri válaszokat, reflexeket
- segíti az anyát és csecsemőjét a szoptatás mindkettejük számára kényelmes pozíciójának megtalálásában
- felméri a csecsemő megfelelő mellre csatlakozását és mellre tapadását
- felméri, hogy észlelhetők-e a hatékony szopás jelei
- megítéli, hogy a csecsemő elegendő tejhez jut-e
- felméri a csecsemő normál viselkedési megnyilvánulásait és a normál fejlődés állomásait
- javaslatokat ad, hogy mikor és hogyan érdemes az aluszékony babát ébresztgetni etetésekhez
- megfelelő, bizonyítékokon alapuló információk szolgáltatásával hozzásegíti az anyát ahhoz, hogy a szoptatással kapcsolatban informált döntést hozhasson
- átadja az édesanyának és a családnak a cumi használatával kapcsolatos ismereteket, felhívva a figyelmet a cumi használat laktációra gyakorolt esetleges negatív hatásaira is
- megfelelő információkkal szolgál az anya és a család részére a kizárólag szoptatással való táplálás anyára és a gyermekre vonatkozó egészségügyi előnyeiről, illetve a tápszeres táplálással összefüggő kockázatokról (a tápszer összetételére is figyelemmel)

- megfelelő információt és gyakorlati segítséget ad az anyának a kézi fejés módszerére vonatkozóan
- megfelelő tájékoztatást ad és módszert tanácsol a mellbimbó kisebesedésének, sérülésének megelőzésére és kezelésére vonatkozóan
- megfelelő tájékoztatást ad és módszert tanácsol a mell túlfeszülés, tejcsatorna elzáródás és mellgyulladás kezelésére, megelőzésére
- megfelelő tájékoztatást ad és módszert tanácsol a hirtelen bölcsőhalál (SIDS) kockázatának csökkentésére
- ismereteket nyújt a családtervezési módszereket illetően, beleértve a laktációs amenorrhoea (menstruáció kimaradása) módszert (LAM) is, és ismerteti a laktációra gyakorolt hatásukat is
- segíti az anyát és a családot a szülés körüli hangulati zavarokkal (szülés előtti és utáni depresszió, „baby blues”, szorongás, pszichózis) való megküzdésben és a közösségi segítő szolgálatok igénybevételének elérésében
- ismereteket nyújt a megfelelő családi étrend kialakításához
- ismereteket nyújt az elválasztással kapcsolatban, amikor ez időszerű, beleértve az anyamell kezelését és az anyatejet helyettesítő készítmények megfelelő használatának ismertetését, ahogyan azt a *WHO Ajánlás a tápszerek biztonságos elkészítésére kezelésére és tárolására* című dokumentuma ajánlja.
- kiszámolja a csecsemő számára szükséges kalória/energia mennyiséget, annak mennyiségét
- felméri az anya tejtermelését, információval szolgál a tejtermelés növelésére vagy csökkentésére, ha szükséges
- a WHO által elfogadott növekedés táblázat alapján felméri a szoptatott csecsemő fejlődését
- ismereteket nyújt az anyának a csecsemők normális viselkedési szokásaikról, az éhségjelekről és az általuk igényelt táplálkozási rendről

Általános problémamegoldási készségek

- feltárja a létező, vagy lehetséges veszélyeket és mindazon faktorokat, amelyek hatással lehetnek az anya szoptatással kapcsolatos célkitűzéseire
- segíti és támogatja az anyát egy megfelelő, elfogadható, reálisan megvalósítható szoptatási terv kialakításában és megvalósításában, és abban, hogy ehhez minden elérhető segítséget igénybe vehessen
- segíti az orvosi szempontból gyenge, testi sérüléssel született gyermekek szoptatását
- felméri a szoptató anya-csecsemő páros egyedi sajátosságait, és ezek hatását a szoptatásra
- előzetes felkészítéssel csökkenti a lehetséges veszélyeket a szoptató anyára és csecsemőjére nézve
- megfelelő stratégiát ajánl a szoptatás elkezdésére, vagy fenntartására nehéz helyzetekben is

Segédeszközök és technikák alkalmazása

- kritikusan elemzi a különböző szoptatási technikák és segédeszközök indikációit és kontraindikációit, hogy valóban segítik-e, vagy inkább veszélyeztetik a szoptatást, ide értve az alternatív táplálási módokat is
- értékeli, kritikusan szemléli és bemutatja azon technikák és eszközök használatát, amelyek a szoptatást elősegítik, szem előtt tartva, hogy létezhetnek olyan segédeszközök, amelyeket megfelelő bizonyítékok híján is úgy reklámoznak, hogy a szoptatást segítik, és közben a szoptatás fenntartását veszélyeztethetik
- kritikusan elemzi, hogy egyes technikák és eszközök miként és milyen helyzetben lehetnek hasznosak a szoptatás megkezdésében, vagy fenntartásában bizonyos körülmények között

- o bizonyítékokon alapuló információkkal szolgál az anya részére a technikák alkalmazását és a segédeszközök használatát illetően

Egyénre szabott szoptatási terv kialakítása, alkalmazása, értékelése, az anyával való konzultáció alapján

- o használja a felnőttoktatási alapelveket
- o megfelelő oktatási segédeszközöket választ
- o információt nyújt a szoptatást segítő közösségi támogatási lehetőségekről
- o bizonyítékokon alapuló információval szolgál a szoptatás alatti gyógyszereszedésről (vényköteles, vagy szabadforgalmú), alkoholfogyasztásról, dohányzásról, kábítószer-fogyasztásról, és ezek lehetséges hatásairól a tejtermelésre és a gyermek biztonságára
- o bizonyítékokon alapuló információval szolgál a szoptatás alatt igénybe vett kiegészítő terápiákról és azok hatásairól a tejtermelésre és a gyermekre
- o beépíti tevékenységébe a szoptatással kapcsolatos kulturális, pszicho-szociális és táplálkozás-élettani aspektusokat
- o támogatást és bátorítást nyújt az anyáknak, ezzel segítve őket szoptatási céljaik megvalósításában
- o az ügyfelekkel és az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolata során hatékonyan kommunikál és ad tanácsot
- o a családközpontú ellátás alapelveit alkalmazva együttműködő, támogató kapcsolatot tart fenn ügyfeleivel
- o támogatja az anyát hogy bizonyítékokon nyugvó döntést hozzon a saját magát és gyermekét érintő kérdésekben
- o olyan módon és szinten szolgáltat információt, hogy azt az anya könnyen megérthesse
- o meggyőződik róla, hogy az anya megértette mindazt az információt, amit megosztott vele

4. Az IBCLC köteles az anya és/vagy a csecsemő elsődleges egészségügyi ellátóját és az egészségügyi ellátórendszert a valóságnak megfelelően és teljes körűen tájékoztatni, és ennek megfelelően:

- o az anya beleegyezését kéri információk megszerzésére és továbbítására, amennyiben ez szükséges és a helyi törvények előírják
- o kérésre írásos értékelést is ad
- o dokumentációt készít minden ügyféllel való kapcsolatáról, értékelésről, javaslatról és táplálási tervről
- o feljegyzéseit a helyi törvényeknek megfelelő ideig megőrzi

5. Az IBCLC köteles megőrizni ügyfele bizalmát, és ennek megfelelően:

- o tiszteletben tartja és elismeri az anyák és családok méltóságát, magánéletét és bizalmas közléseit, kivéve, ha a törvény alapján egy anyára vagy gyermekére vonatkozó veszély közléséről van szó

6. Az IBCLC köteles munkája során a tőle elvárható gondossággal eljárni, és ennek megfelelően:

- o a gyermekük táplálását érintő döntések meghozatalához bizonyítékokon alapuló és érdekkellentétektől mentes információk szolgáltatásával segíti hozzá a családokat
- o kérésre, vagy ha szükséges, utánkövetési szolgáltatást, biztosít
- o a helyzet sürgősségétől függő módon, megfelelő időben ügyfeleit más egészségügyi szolgáltatókhoz vagy közösségi támogató szolgálatokhoz irányítja
- o az egészségügyi ellátó team többi tagjaival együttműködve tevékenykedik, annak érdekében, hogy a családok összehangolt egészségügyi ellátásban részesülhessenek

- késedelem nélkül jelenti az IBLCE vizsgabizottságnak, amennyiben hazája törvényei, illetve a tevékenysége működési területén érvényes jogszabályok alapján bármilyen szabálysértésért felelősnek találták, vagy egy más szakmai testület szankciókat alkalmazott vele szemben
- késedelem nélkül jelenti az IBLCE-nek, ha azt észleli, hogy IBCLC kollegája nem a Nemzetközi Vizsgabizottság, az IBLCE által lefektetett IBCLC-k Tevékenységi szabályzatában foglaltak szerint működik, illetve nem olyan tevékenységet folytat, amely megfelelne a Nemzetközi Vizsgabizottság, az IBLCE által az IBCLC-k számára készített Szakmai magatartási kódexnek és a Nemzetközi Vizsgabizottság, az IBLCE által minősített laktációs szaktanácsadók, IBCLC-k tevékenységi szabályzata című dokumentumokban foglaltaknak

Helyszínek a megfelelő készségek elsajátításához

A készségek elsajátítása különböző helyszíneken, többek között az alábbiakban történhet: kórházak, rendelőintézetek, közösségi ügynökségek szervezetei vagy létesítményei, vagy magánpraxisok.